

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رسانه: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://ace.medu.ir		دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خداداد ماه سال ۱۳۸۸

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

الف	زبان شناسی (۴ نمره)
۰/۲۵	۱) «صورت پایه» را در واژه‌ی «کوچک ترین» مشخص کنید.
۱	۲) الگوی هم نشینی ترکیب «بلند کوه» را بنویسید. چرا به این ترکیب «ذخیره‌ی زبانی» می‌گویند؟
۰/۷۵	۳) با توجه به شیوه‌ی واژگان نگاری، اطلاعات مربوط به واژه‌ی زیر را بنویسید. (ذکر سه مورد کافی است.) نرگس narges : ۱- گیاه است. ۲- این گیاه مانند زغفران دارای پیاز است. ۴) هریک ازواژه‌های مشخص شده، در اثر گنر زمان، مشمول کدام اوضاعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) هر کو نظری دارد با یارکمان ابرو / باید که سپر باشد، پیش همه پیکان ها ب) علی ملطفه‌ای به خط امیر مسعود که ایشان ندیده بودند به بوسیله داد تا برخوانند. ۵) شیوه‌ی ساخت واژه‌های زیر را بنویسید.
۰/۵	الف) نزاجا ب) خودنویس
۰/۲۵	۶) طبق الگوی هجایی «صامت + مصوت کوتاه = + صامت + صامت » یک واژه بنویسید.
۰/۷۵	۷) در عبارت‌های داده شده، از کدام نقش‌های زبان استفاده شده است؟ الف) انجمن ادبی شاعران جوان در ماه آینده تشکیل می‌شود. ب) در ازل پرتو خستن ز تجلی دم زد / عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد. ج) به خدم می‌گفتم: چگونه می‌توان به کمک دیگران شتافت؟

ب	نگارش (۵ نمره)
۰/۲۵	۱) قسمتی از یک فیلم، شامل وقایعی بوده است که بین ساعت ۱۰ تا ۱۲ صبح اتفاق افتاده، به این قسمت در اصطلاح فیلم نامه نویسی، می‌گویند.
۰/۲۵	۲) عبارت زیر، کدام نوع حرکت را در نمایش نامه، معرفی می‌کند؟ «این حرکت در روی صحنه و برای ایجاد تنوع است و دستور اجرای آن به کارگردان مربوط می‌شود.»
۰/۷۵	۳) هنگام نگارش یک نوشته‌ی ادبی، باید در «انتخاب واژگان» به چه نکاتی توجه داشت؟ (ذکر سه مورد کافی است). ۴) در هر یک از عبارت‌های زیر، کاربرد کدام «صورخیال» آشکار است؟ الف) با شنیدن این خبر، ابرو در هم کشید. ب) شکوفه‌ها در برابر باران بهاری تعظیم گردند. ۵) در نوشته‌ی زیر، از کدام راه‌های ایجاد «تنوع و تحرک» استفاده شده است؟ (سه مورد بنویسید). «فرزنده من، دهی چند بیش نیست که تو در آغوش من خفته‌ای و من به نرم سرت را بر بالین گذاشته و آرام از کنارت برخاسته ام و اکنون به تو نامه می‌نویسم. شاید هر که از این کار، آگاه شود تعجب کند؛ زیرا نامه و پیام آن گاه به کار می‌آید که میان دو تن فاصله‌ای باشد و من و تو در کنار هم هستیم.»
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »

با اسمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	سال سوم آموزش متوسطه		
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خداداد ماه سال ۱۳۸۸		

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۶) شعر زیر را بازگردانی کنید . « خوش چمنی است عارضت خاصه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام شد ، مرغ سخن سرای تو » ۷) در هر یک از نوشته های زیر ، کدام شیوه ای طنز پردازی به کار رفته است ؟ الف) دهنی چیش تارونکبوت گرفته ! ب) « حیف عمر گل آقایی که صرف تعلیم این زبان بسته (شاغلام) کردیم . تلمیذ بی ارادت که شیخ اجل می فرماید ؛ عاشق بی زراست ، یکیش همین شاغلام است ». ۸) ایرج افشار « فهرست مقالات فارسی » را به چه شیوه ای تنظیم کرده است ؟ چرا این اثر ، یک « منبع فرعی » به شمار می آید ؟ ۹) در کدام عبارت ، « خطای مربوط به کاربرد فعل « دیده می شود ؟ الف) یکی از دلایل توجه من به کتاب های تاریخی این است که شما با مطالعه ای آن لذت می بورید. ب) پرستوهای مهاجر ، در این فصل به پرواز در می آیند و مسیر همیشگی خود را طی می کنند. ۱۰) هر یک از عبارت های زیر را ویرایش کنید . الف) روز شنبه بازرسین ، گزارش های مربوط به بهداشت محیط را بررسی کردن. ب) انسان نیکوکار ، راه هایی که مسبب موقوفیت می شود را همواره بر له دیگران به کار می گیرد.	۰/۵			
۱۱) املا و بیاموزیم (۳ نمره)		ج		
۱) با توجه به عبارت زیر ، کدام واژه داخل کمانک ، مناسب است ؟ « همکارم به علت معالجه بیماری خود در بیمارستان ، از سمت خود (استیقا ، استعفا) داد . » ۲) آیا کاربردیق « قطعاً » در عبارت زیر ، مناسب است ؟ چرا ؟ « قطعاً آنان که شعرهای زیبا می سرایند ، طبع لطیف و روحی حستاس دارند . » ۳) با توجه به عبارات زیر ، به هر یک از سوالات ، پاسخ دهید : او پلکان ترقی را به سرعت پیمود و توانست برای اجتماع خود ، انسانی مفید و سازنده باشد و نام نیک از خویشش به یادگار بگذارد . الف) یک واژه بیاید که در آن « صامت میانجی » به کار رفته است . ب) برای واژه « خویش » یک « هم آوا » بنویسید . ج) کدام واژه « دو تلقظی » است ؟ د) هنگام تلقظ کدام واژه ، « فرآیند واجی ابدال » رخ می دهد ؟ چرا ؟ ۴) املای کلمات نادرست را اصلاح کنید . « الغای حکم ، اوامر و نواحی ، سیاست ذات ، شاهد غضبان ، ابریق سفال ، خان غذاره کش ، ذمته و تعهد ، حریر طوری . » ۵) ادامه ای سوالات در صفحه ای سوم »	۰/۲۵	۰/۵	۱/۲۵	۱

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی
مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	و علوم و معارف اسلامی	
تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸		سال سوم آموزش متوسطه

اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خداداد ماه سال ۱۳۸۸
<http://aec.medu.ir>

ردیف	سوالات	نمره
۵	دستور (نمره ۸)	
۱	(۱) «بیان» از نظر ساختمان چونه واژه‌ای است؟	۰/۲۵
۲	(۲) اجزای تشکیل دهنده‌ی واژه‌ی «آسایش» را بنویسید.	۰/۵
۳	(۳) زمان و نوع فعل تاریخی مشخص شده در جمله‌ی زیر را بنویسید. «خردمدان دانستندی که نه چنان است و سری می‌جنانیدندی».	۰/۵
۴	(۴) جمله‌ی «او از ورطه‌ی یأس و نالمیدی رست». را گذرا کنید.	۰/۵
۵	(۵) وابسته‌ی وابسته را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید.	۰/۵
	«یک نقاش در حرفه‌ی خود از استعداد ذاتی بهره‌می‌گیرد و به مدد آن، تصاویر بسیار دیدنی را ترسیم می‌کند.»	
۶	(۶) با توجه به عبارت «نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر»: الف) کدام بخش حذف شده است؟ ب) نوع حذف را بنویسید.	۰/۵
۷	(۷) «نقش نما» را پیدا کنید و معنای آن را بنویسید.	۰/۵
	شبگیر، امیر را بگویی: «هرگز درویش نوازی فراموش نشود.»	
۸	(۸) جایگاه تکیه در واژه‌ی «دانش نامه» در کدام هجاست؟ دلیل آن را بنویسید.	۰/۵
۹	(۹) با توجه به دستور تاریخی، نوع جایه جایی اجزای جمله در عبارت زیر را بنویسید. «زنده جان پسر از حکمت و پند تو بود.»	۰/۵
۱۰	(۱۰) با توجه به جمله‌ی «گفته آمد که به دل جویی ما می‌آینی». فعل «آمد» در گذشته چه معنایی داشته و در «ساخت چه نوع فعلی» بکار رفته است؟	۰/۵
۱۱	(۱۱) در جمله‌ی زیر، نقش‌های تبعی را بایباید و نوع هر یک را بنویسید. «فردوسی، حماسه سرای بزرگ ایران، در شاهنامه به بیان آموزه‌های اخلاقی و انسانی پرداخته است.»	۱
۱۲	(۱۲) با توجه به جمله‌ی «طرح یا هسته به حوادث داستان وحدت هنری می‌بخشد.» به سوالات، پاسخ دهید: الف) عبارت داخل گیوه از چند «واژه» تشکیل شده است? ب) یک تکواز «وابسته‌ی تصريفی» و یک تکواز «آزاد دستوری» بایباید. ج) تعداد واج‌های «حوادث» را بنویسید.	۱
۱۳	(۱۳) با رسم نمودار، اجزای اصلی جمله‌ی زیر را مشخص کنید. «مولوی مقاهمه والای عرفانی را از قرآن کریم فرا گرفته است.»	۱/۲۵
۲۰	جمع نمره	موفق و پیروز باشید «